

BMG
BOSSCHE
MILIEU
GROEP

mus

Aan: ‘de spoorzoneontwikkelaars’ Van: de Bossche Milieugroep.

Ons beeld van de spoorzone is een gezonde, groene long door de stad die klimaatneutraal is. Om solidair te zijn met de afspraken in ‘Parijs’ .

Een aanzet voor de gehele stad.

In de flank van de spoorzone wordt in 2018 de laatste hand gelegd aan een groene energieneutrale parkeergarage in Deuteren. We zien dit als een lichtend voorbeeld voor de gehele spoorzone.

Ook omdat onze huidige wethouder van milieu, Jan Hoskam, met een tweetal gedeputeerden van de provincie en een handvol andere wethouders van de grote Brabantse steden, zich uitsprak in het Brabants Dagblad voor meer inzet om de akkoorden van Parijs te halen. Zij hebben de bovenstaande termijn van vier jaar bepleit. “Parijs” betekent fors minder gebruik van fossiele brandstoffen.

De wethouder(s) en gedeputeerden namen daarmee afscheid van vrijblijvendheid. Klimaatneutraal is een moeten geworden.

Er is een nieuwe tijd aangebroken in de stedenbouw. Business as usual is niet meer aan de orde. Gemeente en gemeenteraad hebben de klimaatneutrale stad omarmd.

De aarde, het klimaat, warmt op. We slopen de aarde. En verjagen mus en insect. Om dat tegen te gaan wil ook onze stad klimaatneutraal worden. Maar de opwarming is al zover voortgeschreden dat ook adaptatie aan meer regenval nodig is. En, in de zomermaanden is meer verkoeling nodig.

Onze stad gebruikt 16-18 petajoule per jaar. Ruwweg de helft daarvan moet bespaard worden en de rest duurzaam opgewekt om de klimaatneutraliteit te bereiken. Die omslag is lastig maar het levert veel werkgelegenheid op en is een bron van innovatie. Ondanks de gemeentelijke voorstellen om dit te bereiken is er toch nog een oningevuld gapend gat te

zien van 6 petajoule. Dat is ongeveer gelijk is aan 30% van de totale opgave om klimaatneutraal te worden.

35% van de CO2 emissie in onze stad komt voort uit de mobiliteit. Dat komt vooral door het gemotoriseerde verkeer dat rijdt op fossiele brandstof.

Wat moet er gebeuren?

De (uitbreidbare) groene long.

Zorg dat er meer bomen (groen) komen en kunnen groeien door de ondergrond geschikt te laten of te maken voor die bomen. Bomen zorgen voor verkoeling in onze hete zomers. Bomen vangen fijnstof af, ze absorberen kooldioxide en regenwater.

Bomen verfraaien het landschap, maken het aangenaam. Maar het is ook het leefmilieu van vogels (De nieuwe Rode Lijst van bedreigde Nederlandse broedvogels is gepubliceerd. Op de lijst staan 87 soorten, 44% van alle vogels die in ons land broeden. Veel gewone soorten zitten in de problemen. De lijst maakt ook duidelijk dat gericht vogels beschermen werkt, maar dat er nog veel (meer) moet gebeuren)

en insecten (de hoeveelheid insecten loopt ook dramatisch terug) en andere kleine dieren.

Vandaar die twee musjes in de kop van deze brief als hoopvol symbool voor het enorme verlies aan insecten en vervolgens de vogels.

Voor bomen en groen heb je grond nodig. Leg dus geen nieuw asfalt meer aan en andere vormen van verharding zoals tegels en klinkers. Beloon het weghalen van verharding. Dat is

het tegenovergestelde van de stoeptegeltaks. Liever bomen dan parkeerplaatsen.

Doe zo weinig mogelijk aan onderhoud, mussen en andere leven zijn gek op verwaarloosde hoekjes. Minder onderhoud is ook goedkoper.

Zorg voor nestelruimte maar ook voor voedsel voor vogels en andere dieren.

Tot slot. Ontkoppel de hemelwaterafvoeren zoveel mogelijk van het riool (let op zware metalen). Zoals in de Grote Wielen. Het voorkomt de verdere uitdroging van de ondergrond en dat is gunstig voor plant en dier. Het is ook goedkoper en eenvoudiger voor de waterszuivering van Aa en Maas als die minder regenwater te verwerken krijgen.

Inrichting openbare ruimte.

Richt de gehele spoorzone in voor een maximale autosnelheid van 30 km per uur. (In de hiërarchie van de CO2 emissie staat de auto bovenaan). Dat bespaart energie en is veiliger voor voetganger en automobilist. Het levert minder fijnstof en stikstofdeposities. En een 30 km wegprofiel vergt ook minder ruimte, dus meer ruimte voor groen en bomen. Zie het autoverkeer als een ongewenste gast. Is lokaal rekeningrijden een mogelijkheid? Deelauto?

pimpelmees

In 2030 mogen alleen nog maar elektrische auto's verkocht worden. Dus moeten er meer (snel)laadpalen komen?

Nee, tenzij er voldoende groene stroom voorhanden is. Want elektrische auto's die rijden op fossiel opgewekte stroom staan haaks op de akkoorden van Parijs. En vooralsnog is er niet voldoende groene stroom.

De daken en de flanken moeten zoveel mogelijk voorzien worden van zonnepanelen. Alle daken vol met zonnepanelen waarbij we denken aan de particuliere woningen en appartementencomplexen maar ook aan het JBZ, het KW1C, de HAS, Avans, ZLTO gebouw, Riva, 1931, Paleis van Justitie, Grasso, het stationsgebouw enz. enz. Het is toch wel mooi dat

de trein op groene stroom rijdt.

winterkoninkje

Herinrichten zegt ook dat de gasleidingen gaan verdwijnen. Ook voor elektrische verwarmen en koken is dus veel meer groene stroom nodig.

En dus is fors besparen van energie (40% van het huidige gebruik geeft de gemeente aan) aan de orde. Dat betekent nadenken over mogelijke rantsoenering of andere vormen van gedwongen besparing om druk op de ketel te zetten. Dat geldt niet alleen voor de particuliere huishoudingen maar ook voor de bedrijven in de spoorzone (en daarbuiten).

Voor nieuwbouw is besparen op energie eenvoudiger dan voor bestaande bouw. Iedere woning zelfvoorzienend is waarschijnlijk te hoog gegrepen maar wel het ideaal. Ook voor de sociale bouw van Brabant Wonen en Zayaz is dit, in coöperatie met de gemeente, een uitdaging.

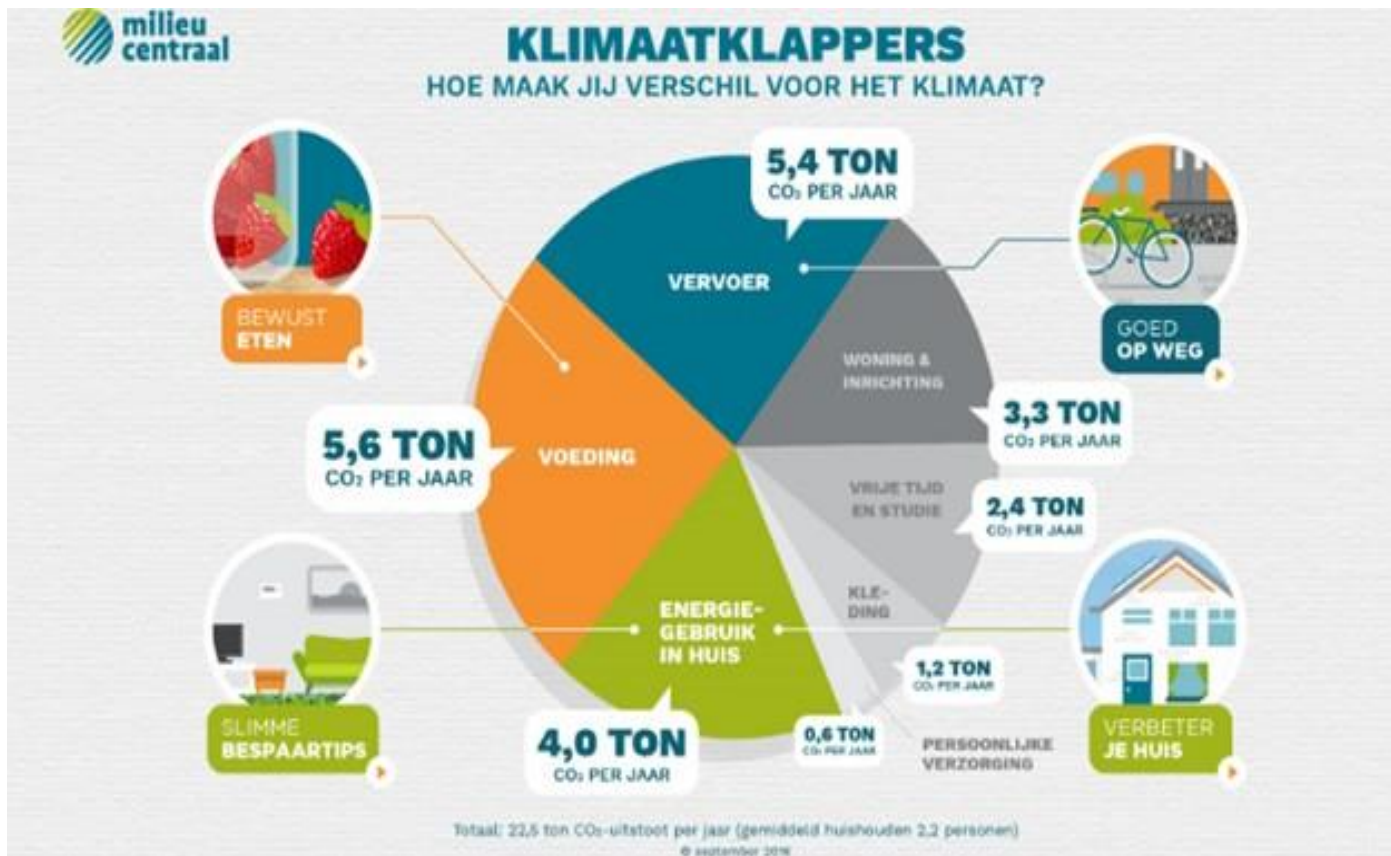
Inrichting binnenruimte, het particuliere domein.

Ga ook de particuliere huizen in, de bedrijven en de instituten. Daar moet bespaard worden door te isoleren en door minder stroom te gebruiken voor allerlei apparaten. Roep alle beschikbare technieken te hulp.

Maak voor ieder huis, pand of huizenblok een besparingsplan. In vier stappen.

1. Wat is de CO2 voetafdruk van deze woning, dit pand of dit bedrijf?
2. Wat moet die voetafdruk zijn in 2022 of 2030? Dat is de dan de "Parijse"-norm . Bezie een huis of gebouw als ware het Nederland of Europa of de akkoorden van Parijs. En neem dan voor dat huis de doelstelling van Europa voor de vermindering van de CO2 emissie als norm over. Een norm voor Europa is bijvoorbeeld jaarlijks 12% verminderen gedurende negen jaar om "Parijs" te halen.
3. Stel het besparingsplan vast. En ga handelen.
4. Resteert de financiering die terugverdiend wordt. Maar dus voorgefinancierd moet worden. Ongetwijfeld een forse klus. De financieringsbronnen zijn de bewoners zelf, de divers subsidiepotten van de gemeente en het Rijk met onze nieuwe klimaatminister. Maar vergeet ook de bank niet met rentekortingen.

Hieronder een diagram ontleend aan Milieucentraal van de CO2 (en de equivalenten) uitstoot van een gemiddeld gezin. Deze taartdiagram laat zien dat je kunt kiezen tussen soorten CO2 besparingen.

Blijft deze vraag over voor de gemeente zelf: stel, bovenstaande wordt geheel of gedeeltelijk gerealiseerd. In de spoorzone of Den Bosch breed. Hoeveel petajoule van de 16 of 18 is dan gescoord?

We zijn benieuwd naar uw antwoord op onze voorstellen en vragen.

Namens de Bossche Milieugroep, Drs. Ing. A.J.A. Bijl, Milieu-econoom

10 december 2017